

Psalmul - Rezumat

Ideea ca divinitatea are forma materiala si ca se arata omului cu infatisare vizibila se intalneste in mitologia vechilor greci, in poezia epica greaca. Dar aceasta conceptie antropomorfa despre divinitati va fi vehement contestata tocmai pentru ca mitul transmis prin poezie sau povestire ii aduce pe zei in sfera omenescului si ii desacralizeaza. Ceea ce pare a pretinde psalmistul arghezian e chiar experienta atingerii senzoriale a lui Dumnezeu " Vreau sa te pipai si sa urlu". Cum toate acestea, intreaga opera a poetului sta sub semnul neputintei perceptiei si naratiunii umane in fata transcendentiei divine, dovedind inca o data adevarul Scripturii, care zice ca: "Duhul este Dumnezeu" (Ioan 4;24) "Da-mi Doamne stiinta sa te-nteleg,daca n-am decat parere ca te simtesc. Minteia mea nu te poate scruta, gustul meu nu te poate cuprinde, auzul si vazul meu nu te deosebesc. Merginit la simturi nu te pot cerne in sita lor. Ca o umbra tu treci prin ele, si ciurul ramane gol (Tudor Arghezi, "Vantule, pamantule"). Mai degraba e vorba aici de cunoastere, de comunicare direct cu Dumnezeu, nu de atingerea propriu-zisa a divinitatii. In acest sens,Nicolae Balota precizeaza: "Cel ce cheama este omul cuvantului, al logosului, deci al cunoasterii. Acesta ne ajuta sa interpretam patosul vederii, atat de specific poetul nostru, ca pe-o vointa de cuprindere cognitiva. Gandirea argheziana nu e insa cea a unui metafizician sau a unui teolog: ea se apropie mai degraba de straturile arhaice ale existentei umane. Poetul vrea sa repete experienta originala a omului cea avea privilegiu relatiei nemijlocite cu sacralitatea (Facerea). Psalmistul arghezian e un suflet rudimentar, un vanator de absolut, tragerea cu arcul devenind pentru el un mijloc simbolic de a ajunge la transcendentia: "Te dramuiesc in zgomot si-n tacere/ Si te pandesc in timp, ca pe vanat,/ Sa vad: esti soimul meu cel cautat?/ Sa te ucid?/ Sau sa-ngenunchi a cere?" Telul tau suprem nu este extaza misticilor, ci comunicarea fatisa, cu scopul ajungerii la adevar si al eliberarii de incertitudini. Caci asteptarea prelungita naste incertitudinea; panda in timp declanseaza ezitarea sufleteasca intre acceptare si negare, intre ascultare si revolta. Drama cautatorului de Dumnezeu nu decurge insa din oscilare intre doua stari diferite, ci din imposibilitatea de a se fixa intr-o atitudine hatarata.